

Müfetti?lere ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Müfetti?lere ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26282>

Öz

Müfetti?lere ?li?kin Tutum Ölçe?i (M?TÖ), ö?retmenlerin okul ve bakanlık müfetti?lerine yönelik tutumlar?n? ölçmek amacıyla Türkiye ba?lam?nda geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, Sünbül ve ?nand? (2005) taraf?ndan yürütülmü? olup, hem ilkö?retim hem de lise düzeyindeki ö?retmen kitlesinin tefti? mekanizmas?na ve müfetti? rolüne dair alg?lar?n? sistematik olarak de?erlendirmeyi hedeflemiştir. Ölçek, üç temel alt boyutta toplam 20 maddeden olumaktadır: Rehberlik, Olumlu Duygular ve Tefti?. Elde edilen yüksek güvenilirlik katsayılar?, arac?n e?itim alan?nda kullan?ma uygun oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçe?i, Müfetti?, Ö?retmen tutumu, E?itim tefti?i, Rehberlik, Likert, Ölçek geli?tirme.

Yazarlar

Önder Sünbül, Yalç?n ?nand?

Amaç

Müfetti?lere ?li?kin Tutum Ölçe?i'nin temel amacı, Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanlı??'na ba?lı ilkö?retim ve lise düzeyinde görev yapan ö?retmenlerin, hem ilkö?retim hem de bakanlık müfetti?lerine yönelik geli?tirdikleri duygusal, bilişsel ve davranışsal e?ilimleri, yani tutumlar? belirlemektir. Bu çal??ma, tefti? sisteminin etkinli?ini ve müfetti?-ö?retmen ilişkilerini psikometrik bir bakış aç?s?yla analiz etmeye olanak tanımaktadır.

Ölçek, e?itim sistemindeki denetim ve rehberlik rollerinin ö?retmenler taraf?ndan nasıl algılandı?n? ortaya koyarak, e?itim yönetimi alan?nda politika yap?c?lar ve denetim mekanizmalar? için de?erli geri bildirimler sa?lamayı amaçlamıştır.

Yapı

Ölçek, ö?retmenlerin müfetti?lere yönelik genel tutumunu ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçe?in, tutumun farklı veçhelerini temsil eden üç alt boyuttan olumtu?u belirlenmiştir. Bu alt boyutlar, denetim süreçlerinin ö?retmenler üzerindeki etkileşimini ve algılandığı?n? kapsamaktadır.

Bu üç temel alt boyut ve içerdikleri madde sayı?lar? şunlardır:

Rehberlik (9 Madde): Müfetti?lerin, e?itim süreçlerinde yap?c? ele?tiriler sunma, destekleyici olma ve mesleki geli?im sa?lama rollerine yönelik algı?lar? ölçer.

Olumlu Duygular (5 Madde): Öğretmenlerin müfettişlere karşı duyduğu genel saygı, değer verme ve olumlu hisleri kapsar.

Teftiş (6 Madde): Müfettişlerin geleneksel denetim, değerlendirme ve sicil notu verme gibi zorunlu idari görevlerine yönelik algılar ve güven düzeyini ölçer.

Geçerlik

Müfettişlere İlişkin Tutum Ölçeği'nin geliştirme çalışmasında yapı geçerliğine dair detaylı bilgi kaynak metinde doğrudan belirtilmemiş olsa da, ölçeğin geliştirme aşamasında açılmayıp ve/veya doğrulayıp faktör analizi yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Bir tutum ölçeği geliştirme çalışması doğası gereği, belirlenen üç alt boyutun (Rehberlik, Olumlu Duygular, Teftiş) kuramsal yapıyı ne derece temsil ettiğini gösteren yapı geçerliği çalışmaları içermelidir.

Ölçeğin madde seçim süreci ve faktör yapılarının oluşturulması, ilgili alanyazın taraması ve uzman görüşleri ışığında gerçekleştirilmiştir, bu da içerik geçerliğine dolaylı bir katkı sağlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, aracın yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Çı Tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa), ölçeğin farklı maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Alt Boyut Çı Tutarlılık Katsayıları: Alt boyutlar için Cronbach Alfa değerleri .78 ile .89 arasında değişmektedir. Bu değerler, psikometrik standartlara göre oldukça yüksek ve kabul edilebilir düzeydedir.

Toplam Puan Çı Tutarlılık Katsayısı: Ölçeğin tamamı için hesaplanan iç tutarlılık katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Bu çok yüksek değer, MİTÖ'nün genel tutumu ölçmede mükemmel bir güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Düzeltilmiş Madde Toplam Puan Korelasyon Katsayıları: Bu katsayıların .636 ile .923 arasında değiştiği belirlenmiştir. Bu yüksek korelasyonlar, her bir maddenin ölçeğin ölçtüğü genel yapıyı temsil etmede önemli bir paya sahip olduğunu ve zayıf madde bulunmadığını işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Müfettişlere İlişkin Tutum Ölçeği, psikometrik geliştirme süreci kapsamında faktör analizine tabi tutulmuştur. Bu analiz, ölçeğin 20 maddesinin hangi temel yapılar altında toplandığını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Analiz sonucunda, ölçeğin öğretmenlerin müfettişlere yönelik tutumlarını açıklayan üç belirgin alt boyuttan oluştuğu tespit edilmiştir.

Bu üç faktörlü yap? (Rehberlik, Olumlu Duygular, Tefti?), ö?retmenlerin denetim deneyimlerini tek boyutlu de?il, çok boyutlu bir perspektifte de?erlendirdi?ini ortaya koymaktad?r. Bu faktör ayr?m?, müfetti?lerin hem destekleyici hem de otoriter rollerinin ö?retmen alg?s?nda farkl?la?t???n? göstermesi aç?s?ndan önemlidir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Tutum Ölçe?i)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. (1=Hiç kat?lm?yorum, 5=Tamamen kat?l?yorum)

Maddeler: 20 Madde

Alt Boyutlar: 3 (Rehberlik, Olumlu Duygular, Tefti?)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Görev yapan ilkö?retim ve lise ö?retmenleri)

Popülasyon Detaylar?: ?lkö?retim ve lise düzeyinde çal???an ö?retmenler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

E?itim denetimi, M?TÖ, Rehberlik rolü, Sicil notu, E?itim yönetimi, Psikometrik özellikler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Önder Sünbül

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: ondersunbul@mersin.edu.tr

?leti?im Adresi: Mersin Üniversitesi E?itim Bilimleri Bölümü (Yay?n y?l? itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Müfetti?lere ?li?kin Tutum Ölçe?i, 2005 y?l?nda yay?nlanan bir akademik çal???ma kapsam?nda geli?tirilm?tir. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar Önder Sünbül ile ileti?ime geçilmesi

gerekmektedir. Akademik ve araştırmacı amaçlı kullanımlarda genellikle ücret talep edilmemekle birlikte, ticari amaçlı kullanımlar için yazar onayı zorunludur.

Test Yılı: 2005

Kaynaklar

Sünbül, Ö. ve Şand, Y. (2005). İlköğretim ve lise öğretmenlerinin, ilköğretim ve bakanlık müfettişlerine ilişkin tutumlarının belirlenmeye yönelik ölçek geliştirme çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(2), 214-226.

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [mufettislere-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Müfettişlere İlişkin Tutum Ölçeği Maddeleri

Müfettişlere İlişkin Tutum Ölçeği (MİTÖ), 3 alt boyut ve 20 maddeden oluşmaktadır. Aşağıda alt boyutlar ve her bir alt boyutu temsil eden örnek maddeler verilmiştir:

Rehberlik (9 m): Müfettişlerin bana yaptıkları eleştirileri yapıcı buluyorum.

Olumlu Duygular (5 m): Müfettişleri değerli insanlar olarak görüyorum.

Tefiti (6 m): Müfettişler, hak ettiğim sicil notunu verirler.